

Poštovani,

prijedlog Strategije prostornog razvoja RH na stranici 138. u poglavlju 4.3.1.3. navodi „predvidjeti početak mogućeg puštanja u rad kanala Dunav – Sava te nove luke...”

O kanalu Dunav – Sava šumarska struka u više navrata izrazila je svoje mišljenje. Iz dosadašnjega šumarskoga iskustva različiti vodotehnički zahvati u šumovitim prostorima riječnih dolina Save, Drave i Dunava izazivali su promjene vodnih odnosa i staništa nizinskih šuma. Među šumama ugroženima budućim utjecajem KDS nalazi se cjelovita šuma Spačva površine preko 40.000 ha sastavljena pretežito od hrasta lužnjaka (70 %).

Promjene vodnih odnosa izazvane vodotehničkim zahvatima u prošlom stoljeću u Hrvatskoj prouzročile su sušenje više milijuna kubnih metara hrasta lužnjaka. Takva sušenja, koja su pretežito imala značenje ekoloških katastrofa, dogodila su se u Pokupskim šumama kod Karlovca (kanal Kupa – Kupa i autocesta Zagreb – Karlovac), Turopoljskom lugu i u šumi Kalje (kanal Sava – Odransko polje), u Posavskim šumama između Sunje i Hrvatske Dubice (melioracija bosansko dubičke ravni), u šumi Spačvi 1932. godine (izgradnja zaštitnoga nasipa uz rijeku Savu), u poplavnim šumama uz hidroelektrane Varaždin, Čakovec i Dubrava, te u gotovo svim dijelovima nizinskih šuma u Hrvatskoj samo nešto manjega opsega. Kanal Dunav - Sava (KDS) do danas je najveći planirani vodotehnički zahvat u šumoviti prostor istočne Slavonije, koji bi zasigurno izazvao nepovoljan utjecajna nizinske šumske ekosustave.

Hrast lužnjak je ekološki i gospodarski najvrednija vrsta nizinskih šuma s uskom ekološkom valencijom u odnosu na vodu kao ekološki čimbenik. Ako razina podzemne vode padne trajno do 0,5 m, korijenje se mladih lužnjakovih stabala može adaptirati. Kod stabala starijih od 40 godina to se svojstvo gubi, a kako u Spačvi, najvećoj cjelovitoj šumi hrasta lužnjaka u Europi, prevladavaju starije i stare lužnjakove šume, stabla su vrlo osjetljiva na trajni pad razine podzemne vode. Spačva ima golemo bio raznolikosno, genetsko, prirodo-zaštitarsko te vrlo naglašeno ekološko zatim ekološko-fiziološko značenje (vezivanje ugljika koji smanjuje opasnost od učinka staklenika i ublažava globalno zatopljenje).

Godišnji prirast šumskoga drveća iznosi u Spačvi cca. 300.000 m³ drveta, čija prosječna cijena na našem tržištu iznosi približno 14.000.000 € . Prema načinu

procjene u EU općekorisna godišnja vrijednost iznosi 420 milijuna € . Navodimo ove iznose tek kao pokušaj da praktički neprocjenjivu vrijednost ovih šuma usporedite s upitnim benefitima investicije KDS.

S poštovanjem,
predsjednik Hrvatskog šumarskog društva,

Oliver Vlainić, dipl. ing.